

Shostak I. I. Statistical analysis of the experimental approbation of methods of developing English lexical competence of future financiers in the process of reading professionally oriented texts

The article deals with the detailed description of the experimental learning aimed at developing English lexical competence in the process of reading professionally oriented texts. The concept «English lexical competence of specialists majoring in finance and economics» has been defined. The hypothesis about the effectiveness of developing English lexical competence of future financiers in the process of reading professionally oriented texts has been presented. The linguodidactic model of developing English lexical competence of future financiers in the process of reading professionally oriented texts as well as the corresponding system of exercises have been elaborated. The criteria, evaluative indicators and levels of developing English lexical competence of future financiers in the process of reading professionally oriented texts have been determined. The materials for pre-experimental and final verification of the methodology of developing English lexical competence of future financiers in the process of reading professionally oriented texts have been provided. The effectiveness of the experimental method of developing English lexical competence of future financiers in the process of reading professionally oriented texts has been tested during the experimental teaching. To verify the reliability of the results of experimental studies, their quantitative and qualitative characteristics, methods of statistical processing of information have been applied. Mathematical calculations for statistical comparison of the indicators in the student samples of the control and experimental groups at the beginning and at the end of the experimental teaching have been calculated for each group. The statistical significance of differences between the indices in the experimental and control groups with the use of Fisher criteria has been verified. According to the results of experimental data, the effectiveness of using the elaborated method of developing English lexical competence in the process of reading professionally oriented texts has been confirmed.

Key words: knowledge of a foreign language, teaching methods, English lexical competence, professional-oriented texts, experimental learning, stages of the experiment, levels of the development of English lexical competence, methods of statistical information processing, statistical analysis.

УДК 37.091.113

DOI <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-69.65>

Штика Ю. М.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ, СПРЯМОВАНИХ НА РОЗВИТОК ЇХ АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У статті наведено результати педагогічного експерименту, пов'язаного з впровадженням моделі розвитку аналітичної компетентності фахівців економічних спеціальностей. Аналітична компетентність фахівців економічних спеціальностей є складним інтегрованим особистісним утворенням, сутність якого становить сукупність взаємопов'язаних складників. У статті описано форми організації підготовки майбутніх економістів до аналітичної професійної діяльності, що сприяють розвитку аналітичної компетентності фахівців економічних спеціальностей. Під час експериментального навчання було доцільно поєднано традиційні форми навчання та інноваційні технології; широко використано новітні форми організації та проведення навчальних занять зі зростанням ролі інтерактивних форм організації навчального процесу, використанням індивідуалізованих освітніх траєкторій для студентів; залучено сучасні технології і засоби контролю; створено відповідний дидактичний супровід. Доцільними визнаються ті форми розвитку аналітичної компетентності майбутніх бакалаврів економічних спеціальностей, які найбільшою мірою відповідають тренуванню розумових здібностей, логічного інтелекту і вербальних навичок у процесі комунікації з викладачем і в групі, використанню потенціалу змісту зазначеної компетентності для розкриття творчих здібностей, сприяють самовихованню, самовдосконаленню, саморозвитку особистості, забезпечують поступовий перехід від традиційного навчання до динамічного в системі безперервної освіти та самоосвіти. Найбільш поширеними є різні види лекцій, які сприятимуть одержанню нових знань безпосередньо від науковців та забезпечуватимуть зворотний зв'язок між тими, хто навчає, і тими, хто навчається; тренінги, воркшопи, лабораторії, технології розвитку критичного мислення.

Ключові слова: аналітична компетентність, фахівці економічних спеціальностей, форми навчання, види занять, традиційні форми навчання, інноваційні технології.

Стрімкий розвиток сучасного інформатичного суспільства зумовив стрімке поширення аналітичної діяльності в різні сфери суспільства, яка пов'язана зі збиранням, оцінкою та аналізом інформації з урахуванням актуальної ситуації та прогностичних тенденцій. У сучасному суспільстві ведення бізнесу, підвищення вимог до оперативності та якості прийнятих рішень на всіх рівнях управління підприємством чи організацією, вирішення низки економічних проблем неможливе без чіткого аналітичного підходу. Упровадження сучасних економіко-математичних методів та інтегрованих автоматизованих систем обробки даних дозволяє вивільнити час економіста для творчої аналітичної роботи, поява бізнес-аналітичних технологій надає можливість перетворювати нагромаджені дані в інформацію про бізнес, а потім інформацію – у знання для управління бізнесом. Потреба сучасного ринку праці у висококваліфікованих фахівцях-аналітиках актуалізує необхідність дослідження проблеми підготовки бакалаврів економічних спеціальностей та, зокрема, розвитку аналітичної компетентності в процесі професійної підготовки економістів.

Методологію аналітичної діяльності в різних сферах життєдіяльності суспільства представлено в наукових розвідках О. Кокоріна, І. Кузнецова, Ю. Курносова, П. Конотопова, Ю. Сурміна, О. Яригіна та ін.

Технології інформаційної аналітики, інформаційно-аналітичної діяльності, аналітико-синтетичної обробки інформації розглядають такі дослідники, як В. Варенко, Г. Власова, Г. Гордукалова, С. Григораш, І. Демуз, І. Захарова, О. Кобелев, О. Курлов, Г. Сілкова, Н. Сляднева, Л. Філіпова тощо. Особливу увагу приділено формуванню аналітичної компетентності фахівців економічного профілю у роботах Н. Рижової, В. Фоміна, майбутніх менеджерів (Н. Зінчук), майбутніх інженерів-аграріїв (І. Абрамова), фахівців інформаційно-аналітичних служб (І. Бабкова).

За результатами аналізу цих досліджень та підходів, що запропоновані в них, та на основі власного досвіду роботи нами було визначено форми організації навчального процесу бакалаврів економічних спеціальностей, що сприяють розвитку аналітичної компетентності майбутніх економістів.

Мета статті – представити форми організації підготовки майбутніх економістів до аналітичної професійної діяльності, що сприяють розвитку аналітичної компетентності фахівців економічних спеціальностей.

Аналітична компетентність фахівця передбачає логічну культуру мислення: навички аналізу ідей, використання методів раціонального мислення та аргументації. На думку А. Муранова, логічна культура – це сукупність засобів обробки інформації та прийомів організації мисленнєвої діяльності [2]. Для майбутнього фахівця цінним є набуття логічної культури мислення, що дає можливість досягнення істинних знань, уникання логічних помилок під впливом емоцій, суб'єктивного сприйняття та свідомого контролювання власних міркувань.

Аналітична діяльність фахівців економічних спеціальностей означає здатність до аналітичного мислення та наявність аналітичних здібностей, уміння здійснювати аналіз ефективності роботи підприємства, аналіз потреби в ресурсах, ефективності зв'язків, уміння проводити моніторинг діяльності підприємства, власної діяльності та основних конкурентів на ринку, здійснювати аналіз продуктивності праці та ефективності стратегії управління, планувати техніко-економічні нормативи матеріальних та трудових затрат, проводити аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства різних організаційно-правових форм; проводити діагностику виробничо-економічного потенціалу підприємства; визначати тенденції його розвитку тощо [4].

Під час експериментального впровадження моделі розвитку аналітичної компетентності фахівців економічних спеціальностей було доцільно поєднати традиційні форми навчання та інноваційні технології, що передбачають використання інновацій не лише в навчально-виховному процесі, а й для професійного зростання; широко використано новітні форми організації та проведення навчальних занять зі зростанням ролі інтерактивних форм організації навчального процесу, використанням індивідуалізованих освітніх траєкторій для студентів; залучено сучасні технології і засоби контролю; створено відповідний дидактичний супровід.

Лекція як форма навчання традиційно займає магістральне положення у навчальному процесі вищої школи, оскільки вона є найекономічнішим способом передавання й засвоєння навчального матеріалу, визначає його зміст, науковість і новизну. Інші види занять (практичні, семінарські, лабораторні тощо) є доповненням до лекцій [1; 3; 5].

Традиційно лекція має двоїсте призначення – подання навчального матеріалу і розвивально-виховний аспект. Подання навчального матеріалу на лекціях, особливо фундаментальних математичних дисциплін, завжди превалює над розвивально-виховною функцією і визначається впливом на розумову діяльність. На відміну від гуманітарних курсів, які студенти можуть опанувати в процесі самостійної підготовки, математичні дисципліни потребують кваліфікованого роз'яснення навчального матеріалу. Процес навчання математичним дисциплінам – це не автоматичне вкладання навчального матеріалу в голову студента. Він потребує напруженої розумової роботи студента, його власної активної участі в цьому процесі. Пояснення й демонстрація самі по собі ніколи не дадуть справжніх, стійких знань. Цього можна досягти тільки за допомогою активного та інтерактивного навчання.

Завдання подачі змісту матеріалу під час лекції і його конспектування студентами вже виходить із ряду основних, оскільки студент може отримати повний текст лекції в паперовому чи цифровому джерелі. Отже, назріли об'єктивні причини для організації нових форм лекційного заняття, за якої на задній план відходить традиційна потреба в конспектуванні [1; 3; 5].

Одним зі шляхів розв'язання цих проблем лекційних занять є впровадження різних тактичних прийомів, на кшталт способу будувати лекцію таким чином, щоб після висловлення певної думки робити паузу, даючи можливість студентам розумово опрацювати і записати сказане.

Активізує студентів упродовж лекції завдання записувати ключові слова, поняття, терміни, які треба буде назвати наприкінці лекції. У випадку коли ключові поняття були визначені самим викладачем на початку лекції, студентам варто запропонувати стежити за їх визначенням, використанням, взаємозв'язками, взаємовпливом тощо.

Доречним є використання на лекціях з математичних дисциплін і різних інтерактивних технологій, наприклад, технології «Мікрофон», що надасть можливість викладачу оцінити рівень залишкових знань студентів з певної теми. Також під час лекції доцільно застосовувати інтерактивний метод «Навчаючи – учусь», який використовується під час вивчення блоку інформації або під час узагальнення та повторення вивченого. При цьому студенти групуються в пари і намагаються пояснити один одному деякі поняття, теореми тощо, що потрібні або вивчалися на даній лекції [1; 3; 5].

Також ефективним методом є метод колективного обговорення «Мозковий штурм», під час якого відбувається пошук рішень шляхом вільного висловлювання думок усіх студентів, і всього за кілька хвилин можна визначити низку ідей. Для цього спочатку висувається проблема (задача) і всі учасники пропонують ідеї щодо її розв'язання. Ідеї записуються на дошці. Після того, як майже всі ідеї зібрані, вони групуються, аналізуються і відбираються ті, що можуть допомогти розв'язати порушену проблему найефективнішим способом.

Наприклад, доцільним є наведення проблемного епіграфа: викладач, називаючи тему лекції, подає епіграф до теми, завдяки цьому студенти більш цілеспрямовано сприймають новий матеріал [1; 3; 5].

Також під час вивчення тем курсу «Теорія ймовірностей» як епіграф можна взяти уривки з листів Б. Паскаля до П. Ферма, зокрема такой: «Більшість людей вважає, якщо вони про що-небудь не мають повного знання (але ми ніколи не маємо повного знання), то вони взагалі нічого про це не знають. Я впевнений, що такого роду думки глибоко помилкові. Часткове знання теж є знанням, і неповна впевненість теж має деяке значення, особливо коли мені відомий ступінь цієї впевненості. Хтось може запитати: «А хіба можна виміряти ступінь упевненості числом?» Звичайно, – відповім я: особи, які грають в азартні ігри, засновують свою впевненість саме на цьому <...> відмічу відразу ж, що ступінь можливості (упевненості) події я назвав імовірністю. Я багато міркував над вибором підходящого слова і саме його вважаю найбільш виразним. Як на мене, воно знаходиться в повній відповідності зі звичайним слововживанням».

Доцільним є повідомлення плану вивчення нового матеріалу, при цьому якщо пункти плану сформульовано у вигляді запитань, то передбачається можливість проведення бесіди під час заняття; у процесі такої лекції студенти більш активно включаються в процес розв'язування поставлених завдань, оскільки наступні кроки підказуються планом лекції.

Використання елементів самоконтролю та самооцінювання студентами: під час лекції студентам пропонується контролювати своє сприйняття матеріалу різними способами (складати план лекції, задавати запитання викладачу, відмічати незрозумілі положення, складати тези лекції, таблиці чи схеми), такий прийом розвиває ініціативність у постановці запитань до викладача, закладає навички самоконтролю, дозволяє студентам контролювати власне сприйняття нового матеріалу та оцінювати його. Доцільно також пропонувати окремі пункти плану лекції, що не є складними для сприйняття, містять відомі студентам твердження чи стосуються додаткового чи довідкового матеріалу, висвітлити самим студентам. Повідомлення у цьому випадку можуть бути як репродуктивними, так і продуктивними [1; 3; 5].

Також свою ефективність у ході формувального етапу педагогічного експерименту засвідчили й такі форми організації навчальної діяльності студентів економічних спеціальностей у ході вивчення фахових дисциплін [1; 3; 5].

1. Семінари – навчальний захід, основним завданням якого є отримання учасниками знань. Експерти передають свої знання в групі і в ході подальшої дискусії, ці знання мають поглиблюватися й засвоюватися слухачами. Умовно навчання під час семінару поділяється на два етапи: слухання та обмін думками з експертами та іншими учасниками. Від студентів очікується наявність базових знань і готовність до активної дискусії. На семінарі рідко використовуються «включені» форми навчання, які передбачають активну діяльність самих учасників.

2. Воркшопи (майстерні) – інтенсивний навчальний захід, у процесі якого учасники навчаються насамперед завдяки власній активній роботі. Необхідні теоретичні «вкраплення» зазвичай короткі та відіграють незначну роль. У центрі уваги – самостійне навчання учасників та інтенсивна групова взаємодія. Акцент робиться на одержанні динамічного знання. Учасники можуть самі визначати мету навчання. Відповідальність за власний навчальний процес вони розділяють із викладачем.

3. Лабораторії – тренінги, спрямовані на вивчення учасниками власної поведінки, яку вони самостійно аналізують і змінюють, якщо в цьому виникає необхідність.

4. Конференції – захід, на якому відбувається аналіз актуальних проблем і пошук шляхів їх розв'язання; презентація нових технологій, стратегій, цілей або продуктів; зміцнення співпраці різних груп; підвищення мотивації учасників. «Включені» форми навчання також використовуються рідко. Іноді створюються малі групи з учасників конференції, щоб збільшити ступінь особистого вкладу кожного учасника, однак окремі учасники не мають впливу на загальний хід конференції. Вони дотримуються певної програми дій з доповідями, виступами, робочими матеріалами, презентаціями.

5. Симпозіум – захід, на якому експерти висвітлюють власну точку зору з різних проблем перед великою аудиторією. Після доповіді учасники по можливості задають доповідачеві запитання. Ведучий представляє експертів, робить вступне слово до доповідей і регулює контакти між експертами і публікою. Між самими експертами обмін думками відбувається нечасто.

6. Форум – захід, на якому виступають експерти, що представляють різні точки зору, які найчастіше з певної проблеми бувають протилежними. Диспути між ними відбуваються не завжди, досить рідко. Після того як всі вони висловлять свої думки, аудиторія може задавати питання.

7. Відкрита дискусія – у ході дискусії експерти зазвичай не просто висловлюють свої думки, а й запрошують учасників до їх обговорення, посилаються один на одного і роблять спробу сумісними зусиллями висвітлити проблему. Вони обов'язково мають заперечувати один одному, а натомість намагаються вийти

за межі своїх суперечливих позицій і досягти нового рівня розуміння. Учасникам надається можливість задавати питання й коментувати.

Для досягнення успіху в процесі планування відповідних занять доцільно:

– використовувати ті форми навчання, які стимулюють незалежне мислення і бажання експериментувати; важливо використовувати навчальні ситуації в груповому просторі – виконання вправ у парах, «трійках» або «квартеті», навчання в робочих групах; ефективними є «відкриті зустрічі», коли учасники самі організують власну роботу і визначають її теми й форми;

– надавати перевагу дослідницькому навчанню (експерименти не повинні обмежуватися постановкою логічних і наукових запитань, вони можуть торкатися також соціальних, економічних або психологічних тем);

– передбачати логіко-математичні завдання, використовуючи їх з метою розважання, щоб навчити прагматичного підходу до простих розрахунків тих учасників, які бояться допуститися помилок у самих різних життєвих ситуаціях (це пояснює певну безпорадність в економічних дискусіях, обміні думками з політичних питань, у плануванні власного бюджету і бюджету навчального закладу);

– використовувати графічні засоби (діаграми, ескізи), звертати увагу на особливості програми, акцентуючи увагу з використанням ключових фраз, наприклад: «Вважаю доцільним перерахувати п'ять складників теми ...» або «звернемо увагу на сім кроків роботи з інформацією ...» (такий підхід полегшує роботу на занятті, стимулює розвиток системного аналітичного мислення) [1; 3; 5].

Висновки. За результатами вивчення наукової літератури з'ясовано, що доцільними є ті форми розвитку аналітичної компетентності майбутніх бакалаврів економічних спеціальностей, які найбільшою мірою відповідають тренуванню розумових здібностей, логічного інтелекту і вербальних навичок у процесі комунікації з викладачем і в групі, використанню потенціалу змісту зазначеної компетентності для розкриття творчих здібностей, сприяють самовихованню, самовдосконаленню, саморозвитку особистості, забезпечують поступовий перехід від традиційного навчання до динамічного в системі безперервної освіти та самоосвіти.

Найбільш поширеними і педагогічно доцільними сьогодні є: різні види лекцій, які сприятимуть одержанню нових знань безпосередньо від науковців та забезпечуватимуть зворотний зв'язок між тими, хто навчає, і тими, хто навчається, на практиці здійснюватиметься взаємодія науки і практики, впровадження наукового продукту; тренінги, воркшопи, лабораторії, технології розвитку критичного мислення.

Подальшу діяльність із розробки окресленої проблеми доцільно здійснювати в напрямі конструювання методичного забезпечення процесу розвитку аналітичної компетентності студентів економічних спеціальностей.

Використана література:

1. Архангельский С. И. Учебный процесс в высшей школе : его закономерные основы и методы. Москва : Высшая школа, 2001. 368 с.
2. Муранов А. В классе как в целом мире. *Народное образование*. 1995. № 6. С. 91–93.
3. Петренко Л. М. Педагогіка і психологія вищої школи. Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2007. 78 с.
4. Половенко Л. П. Аналітична компетентність – ключовий складник професійної компетентності майбутніх фахівців з економічної кібернетики. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2012. № 1. С. 82–91.
5. Примаченко О. Л. Використання активних методів навчання під час лекцій. *Економіка агробізнесу : суть та процес викладання у вищих навчальних закладах* : матеріали науково-методичної конференції (м. Київ, 3-4 листопада 2005 р.). Київ : КНЕУ, 2005. С. 256–258.

References:

1. Arhangel'skiy S. I. (2001). *Uchebnyiy protsess v vysshhey shkole : ego zakonomernyye osnovy i metody* [The educational process in higher education: its regular principles and methods.]. Moskva : Vysshaya shkola, 2001. 368 p. [in Russian].
2. Muranov A. (1995). *V klasse kak v tselom mire* [In a class like in the whole world]. Narodnoe obrazovanie [Popular education]. 1995. 6. P. 91–93. [in Russian].
3. Petrenko L. M. (2007). *Pedahohika i psykhohohiia vyshchoi shkoly* [Pedagogy and Psychology of Higher School]. Irpin : Natsionalnyi universytet DPS Ukrainy, 2007. 78 p. [in Ukrainian].
4. Polovenko L. P. (2012). *Analitychna kompetentnist – kliuchovyi skladnyk profesii noi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv z ekonomichnoi kibernetiky* [Analytical competence is a key component of the professional competence of future specialists in economic cybernetics]. *Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialny my systemamy* [The theory and practice of social systems management]. 2012. 1. P. 82-91. [in Ukrainian].
5. Prymachenko O. L. (2005). *Vykorystannia aktyvnykh metodiv navchannia pid chas lektsii* [Use of active teaching methods during lectures]. *Ekonomika ahrobyznesu : sut ta protses vykladannia u vyshchykh navchalnykh zakladakh* [Economics of agribusiness : the essence and process of teaching in higher educational institutions] : materials of the scientific-methodical conference (Kyiv, November 3-4, 2005). Kyiv : KNEU, 2005. P. 256–258. [in Ukrainian].

Shtyka Yu. M. Forms of the organization of training students' economic specialties for the development of analytical competence

The article presents the results of a pedagogical experiment related to the implementation of the model of development of analytical competence of specialists in economic specialties. The analytical competence of specialists in economic specialties is a complex integrated personality entity, the essence of which is a set of interrelated components. The article describes the forms of organizing the training of future economists for analytical professional activities that contribute to the development of analytical competence of specialists in economic specialties. During experimental learning, it was advisable to combine

traditional forms of learning and innovative technologies; New forms of organization and conducting of training sessions are widely used, with the growing role of interactive forms of organization of educational process, using individualized educational trajectories for students; modern technologies and control means are involved; appropriate didactic support is created. It is advisable to recognize those forms of development of analytical competence of future bachelors of economic specialties, which correspond most to the training of mental abilities, logical intelligence and verbal skills in the process of communication with the teacher and in the group, the use of the potential of the content of this competence for the disclosure of creative abilities, promote self-education, self-development, self-development personality, provide a gradual transition from traditional education to a dynamic in the system of continuous education and self-education. The most common are the different types of lectures that will promote the acquisition of new knowledge directly from scholars and provide feedback between those who teach and those who study; trainings, workshops, laboratories, technologies of critical thinking development.

Key words: *analytical competence, specialists of economic specialties, forms of training, types of employment, traditional forms of education, innovative technologies.*

УДК 61:378:614.2

DOI <https://doi.org/10.31392/2311-5491/2019-69.66>

Шумило М. Ю.

МЕДИЧНА ОСВІТА У США ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

У США період після II Світової війни був важливим для розвитку медичної освіти, оскільки розвивалися навчальні програми, проводилися нові експерименти у медичній освіті, та багато змін відбувалося у житті студентів-медиків. Навчальні програми мали за мету не лише впроваджувати найважливіші нові знання та ідеї, але також пристосовуватися до значних змін, що впливають на медичну практику: нові клінічні картини хвороб, нові методи діагностики та лікування, оцінка широкого спектру змін, що мали вплив на фінансування, організацію та надання медичних послуг. Факультети періодично переглядали та оновлювали всю програму, включаючи перелік предметів, презентацію та організацію матеріалів. Спеціальні комітети в кожній школі мали справу з різними викликами: досягнення кращої координації між домедичним та медичним навчанням, визначення бази медичних знань, потрібних для всіх лікарів незалежно від вибору майбутньої спеціальності, більш ефективна інтеграція наукового та клінічного навчання, забезпечення більш елективного часу, заохочення емпатії та співчуття, розширення поглядів студента за межі окремого індивідуума, включаючи вплив навколишнього середовища та сім'ї. Особливо важливою проблемою було справедливо та об'єктивно оцінити знання студента. Основною метою медичної освіти було випускати сучасних лікарів, здатних надавати кваліфіковану допомогу. Умови медичної практики також швидко змінювалися, що було спричинено: різким зростанням населення від початку століття; різким збільшенням числа і пропорції дітей та старших осіб, що мали власні спеціальні медичні потреби; урбанізацією Америки; зростанням усвідомлення населення щодо потреби охорони здоров'я та здатністю оплачувати медичні послуги. Ці та інші зміни всередині та поза медициною призвели до низки змін та експериментів щодо навчальних медичних програм.

Ключові слова: *навчальна програма, медична освіта, медична школа, студент-медик, тести, активне навчання, домедичне та медичне навчання, екзаменаційна комісія.*

Сучасна система освіти США формувалась під впливом багатьох політичних, соціально-економічних та історичних чинників. У США ХХ століття було названим «століттям здоров'я», що характеризувалося збільшенням тривалості життя, зменшенням дитячої смертності, контролем інфекційних та харчових захворювань і важливими досягненнями у боротьбі з убивчими хворобами, такими як рак, ішемічна хвороба серця, інсульт тощо. Не було важливішого фактору в досягненнях медичної практики у США, ніж медичні школи та навчальні лікарні. Їх важливість полягає у навчанні лікарів, генеруванні нових медичних знань, упровадженні інноваційних клінічних практик, забезпеченні більш комплексних медичних послуг.

Мета статті – дослідження медичної освіти у США періоду після II Світової війни.

Американські медичні школи 1960-х років були більшими, складнішими закладами, ніж у довоєнний період. Період після II Світової війни був важливим для медичної освіти, оскільки навчальні програми розвивалися, проводилися нові експерименти у медичній освіті, та багато змін відбувалося у житті студентів-медиків. Навчальні програми мали за мету не лише впроваджувати найважливіші нові знання та ідеї (та відкидати неважливі чи неправильні), але також пристосовуватися до значних змін, що впливають на медичну практику: нові клінічні картини хвороб, нові методи діагностики та лікування, оцінка широкого спектру змін, що мали вплив на фінансування, організацію та надання медичних послуг. Факультети періодично переглядали та оновлювали всю програму, включаючи перелік предметів, презентацію та організацію матеріалів. Гарвардська медична школа проводила основні перегляди програми у 1957, 1965 і 1968 роках, маючи за мету інтегрувати наукові та клінічні предмети [3, с. 5–6]. Завжди відділення боролися за збільшення часу викладання свого предмету. Навчальні програми не були однаковими навіть у межах однієї школи, залежно від певних лабораторних інструкцій, керівників секцій та лікуючих лікарів, до котрих студенти були прикріплені. Крім того, програми різнилися серед окремих шкіл. Елітні школи здебільшого випускали спеціалістів та науковців, тоді як інші,